

DECIZIE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul – Svetlana Filincova

Judecători – Sveatoslav Moldovan, Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către Centrul Oftalmologic „Microchirurgia ochiului” societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Centrul Oftalmologic „Microchirurgia ochiului” societate cu răspundere limitată împotriva întreprinderii de stat „SPB Constructorul” privind încasarea datoriei, penalității și dobînzii de întîrziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Centrul Oftalmologic „Microchirurgia ochiului” societate cu răspundere limitată și menținută hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 05 iunie 2015, Centrul Oftalmologic „Microchirurgia ochiului” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „SPB Constructorul” privind încasarea datoriei, penalității și dobînzii de întîrziere.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 22 ianuarie 2015, a fost încheiat contractul de împrumut, între Centrul Oftalmologic „Microchirurgia ochiului” SRL, în calitate de împrumutător și ÎS „SPB Constructorul”, în calitate de împrumutat, prin care primul a transmis, iar, al doilea a primit cu titlu de împrumut fără dobîndă suma de 1000000 lei. Suma împrumutată a fost transferată în tranșe la contul de decontare al pîrîtului, astfel, la 22 ianuarie 2015 a fost transferată suma de 500000 lei, conform ordinului de plată nr. 48, iar, la 23 ianuarie 2015 a fost transferată a două tranșă în sumă de 500000 lei, conform ordinului de plată nr. 50, unde rambursarea sumei împrumutate urma a fi

efectuată pînă la 22 iulie 2015, anume a cîte 200000 lei lunar, începînd cu luna martie 2015.

Mai indică că conform ordinului de plată nr. 144 din 03 martie 2015, în temeiul scrisorii pîrîtului nr. 63/42 din 03 martie 2015, a fost transferată la contul de decontare, cu titlu de împrumut fără dobîndă, suma de 200000 lei, iar, obligația de restituirea a sumei împrumutate în termen de 10 zile de la primirea banilor, pîrîtul și-a asumat-o prin scrisoare enunțată.

Reclamantul menționează că din cauza neexecutării obligațiilor asumate, la 26 martie 2015 și la 04 mai 2015 a expediat în adresa pîrîtului reclamații, prin care a solicitat restituirea integrală a sumelor împrumutate în termen de 7 zile de la recepționare, inclusiv penalitatea contractuală și dobînda de întîrziere, reclamații ce au rămas fără răspuns din partea pîrîtului.

Iar, sumele tranșelor de restituire a împrumutului de 1000000 lei, pentru lunile martie-mai 2015 nu au fost achitate, la fel, nu a fost restituit nici împrumutul de 200000 lei.

Reclamantul solicită încasarea de la ÎS „S.P.B. Constructorul” a datoriei în sumă de 1160000 lei, suma de 77760 lei cu titlu de penalitate, suma de 120950, 66 lei cu titlu de dobîndă de întîrziere, suma de 40761, 31 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii și suma de 26500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015, a fost admisă acțiunea înaintată de către Centrul Oftalmologic „Microchirurgia Ochiului” SRL, s-a încasat de la ÎS „S.P.B. Constructorul” în beneficiul Centrului Oftalmologic „Microchirurgia Ochiului” SRL suma de 1160000 lei cu titlu de datorie, suma de 77760 lei cu titlu de penalitate, suma de 37132, 80 lei drept compensare a taxei de stat achitate de către reclamant și suma de 10000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, a fost respins apelul declarat de către Centrul Oftalmologic „Microchirurgia ochiului” SRL și menținută hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015.

La 20 mai 2016, Centrul Oftalmologic „Microchirurgia Ochiului” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016 și hotărîrii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015, în partea respingerii pretențiilor de încasare a dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea, în această parte, a unei noi hotărîri prin care să fie încasat

din contul pîrîtului în beneficiul reclamantului suma de 120950, 60 lei cu titlu de dobîndă de întîrziere, conform calculelor anexate la cererea de concretizare a pretențiilor din 13 octombrie 2015, cît și suma de 26500 lei cu titlu de cheltuieli pentru serviciile juridice și taxa de stat achitată în mărime de 40761, 32 lei.

În motivarea cererii de recurs a invocat că hotărîrile instanțelor judecătorești, în partea contestată, sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece au fost emise cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural și anume, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, cît și a interpretat eronat legea.

La 19 iulie 2016, ÎS „SPB Constructorul” a depus referință la recursul declarat de către Centrul Oftalmologic „Microchirurgia Ochiului” SRL, solicitînd respingerea recursului cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să transmită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțe constatate nemijlocit de instanța și pe probele cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 240 al. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Verificînd legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016 și hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 octombrie 2015 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul reține că examinarea pretențiilor apelantului/recurentului Centrul Oftalmologic „Microchirurgia ochiului” SRL, în partea încasării dobînzilor de întîrziere în sumă de 120950, 60 lei a fost una superficială, iar, în privința pretenției apelantului/recurentului înaintate, în temeiul art. 372 alin.(3) CPC, privind încasarea dobînzii de întîrziere în sumă de 106878, 90 lei pentru perioada de după pronunțarea

hotărârii primei instanțe și pînă la data prezentării apelului motivat, instanța de apel a lăsat-o fără examinare.

Instanța de apel în privința pretențiilor Centrului Oftalmologic „Microchirurgia ochiului” SRL privind încasarea dobînzilor de întîrziere s-a limitat în expunerea abstractă și superficială privind aplicabilitatea prevederilor art. 585 Cod civil, fără a da un răspuns la toate argumentele invocate de către apelant în cererea de apel, or, apelantul/recurentul a invocat în cererea de apel că, în speță, nu sunt aplicabile prevederile art. 585 Cod civil, ci prevederile art. 619 Cod civil care stipulează aplicarea dobînzilor la obligațiile pecuniare pe perioada întîrzierii debitorului.

Prin urmare, se impune concluzia că instanța de apel a examinat pricina superficial și s-a limitat la o motivare extrem de evazivă, care nu este altceva decât reflectarea unor aspecte abreviate, fapt ce denotă că hotărârea menționată nu conține nici o argumentare clară ce ar determina definitiv și incontestabil adoptarea soluției la care s-a ajuns.

În aceste condiții este evident că instanța de judecată examinând pricina nu s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor juridice, nu a stabilit cu certitudine circumstanțele importante întru soluționarea justă a pricinii, situație care duce la imposibilitatea instanței de recurs să exercite controlul judiciar asupra soluției date și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii cu privire la oricare dintre temeiurile prevăzute de lege.

La caz, se accentuează și faptul că prin neexpunerea de către prima instanță asupra tuturor cerințelor înaintate la judecarea pricinii, se ridică chestiuni pe marginea respectării la caz a standardelor unui proces echitabil garantate de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prezumă dreptul la o hotărâre motivată, instanța judecătorească fiind obligată a se expune asupra tuturor pretențiilor invocate de către subiecți.

Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat acțiunea posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a dreptului la un proces echitabil (*speța Hiro Balani c. Spaniei, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 09 decembrie 1994*).

Sub acest aspect, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a

proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016 și de a remite pricina spre judecare în instanța de apel.

La judecarea pricinii, prima instanța urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Centrul Oftalmologic „Microchirurgia ochiului” societate cu răspundere limitată.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Centrul Oftalmologic „Microchirurgia ochiului” societate cu răspundere limitată împotriva întreprinderii de stat „SPB Constructorul” privind încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere, cu transmiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Sveatoslav Moldovan

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat